

Newsletter

จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

HIGHLIGHT

กรกฎาคม - กันยายน 2568

ISSUE 115

ระบบบัญชีที่ดีในยุคดิจิทัล

ปัญญาประดิษฐ์กับการรายงาน
สิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG)

นักบัญชีกับบทบาทผู้นำ
การเปลี่ยนผ่านในยุคดิจิทัล:
ปรับตัวอย่างเข้าใจ เพื่อเติบโตอย่างยั่งยืน

ทรงพระเจริญ

วันที่ ๒๘ กรกฎาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐)

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Editor's TALK

สวัสดิสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีทุกท่าน

กลับมาพบกันอีกครั้งในไตรมาสที่สามของปี 2568 ในช่วงเวลานี้ เราทุกคนต่างเผชิญกับความผันผวนของกระแสโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ จึงกลายเป็นหัวใจสำคัญของการอยู่รอดและเติบโตอย่างยั่งยืน น้อมคิดขอส่งความห่วงใยและกำลังใจให้กับทุกท่านที่มุ่งมั่นทำหน้าที่อย่างมืออาชีพในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้

บทความในฉบับนี้จึงมุ่งเน้นไปที่ “Digital Accounting” หรือการบัญชีดิจิทัล ซึ่งไม่ใช่เพียงแค่การนำเทคโนโลยีมาใช้งานบัญชีเท่านั้น แต่ยังเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความโปร่งใส ความแม่นยำ และการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพในยุคที่ข้อมูลคือ “พลัง”

TFAC Newsletter ฉบับที่ 115 นี้มีบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ Digital Accounting เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้และทำความเข้าใจการบัญชีดิจิทัล รวมทั้งสาระน่ารู้ ดังนี้

- ระบบบัญชีที่ดีในยุคดิจิทัล
- “หนูเบื้องานบัญชีคะ ผมก็อยากลาออกครับ”
วางระบบบัญชีดิจิทัลช่วยได้จริงหรือ
- ปัญหาประติษฐ์กับการรายงาน สิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG)
- ระบบบัญชีในสมรรถภูมิธุรกิจ ถอดบทเรียนจาก สงครามส่งด่วน
- นักบัญชีกับบทบาทผู้นำการเปลี่ยนผ่านในยุคดิจิทัล: ปรับตัวอย่างเข้าใจ เพื่อเติบโตอย่างยั่งยืน
- แนวปฏิบัติสำหรับ CFO เพื่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ
- การประเมินภาษี – ตัวแปรการเติบโตอย่างยั่งยืน
- สิ่งที่ไม่ควรมองข้ามในงานบัญชีภาษี สำหรับผู้ประกอบการที่ทำการตลาดแบบตรง
- มาคุยกันซักนิด ก่อนคิดจะร้องเรียน
- ฯลฯ

น้อมคิดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในฉบับนี้จะช่วยให้ทุกท่านได้เตรียมตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถก้าวผ่านความผันผวนต่าง ๆ อย่างมั่นใจ พร้อมทั้งต่อยอดสู่การเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืน ขอให้ทุกท่านได้รับประโยชน์จากการอ่าน และนำไปปรับใช้ได้จริงกับงานของท่าน แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า

น้อมคิด

จดหมายข่าว

โดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
ที่อยู่ เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก)
แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ
รหัสไปรษณีย์ 10110

ที่ปรึกษา

- ภัทรลดา สง่าแสง
กรรมการสภาวิชาชีพบัญชี
และประชาสัมพันธ์
- ดร.เจนเนตร มณีนาค
ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี
- กิตติพงษ์ เลิศอนันต์
- วีระเดช เตชะวรินทร์เลิศ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี

คณะผู้จัดทำ

- กริน กัมยก
ผู้จัดการส่วนงานสื่อสารองค์กร
- สุพมาลย์ แก้วสนั่น
- ชยาภรณ์ นกุล
- กฤษณะ แก้วเจริญ
- จิราวัฒน์ เพชรชู
- ชัยฤทธิ์ อนันตะ
เจ้าหน้าที่ส่วนงานสื่อสารองค์กร

วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลขรายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มี ความรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ว่าเป็นผล โดยทางตรงหรือทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้น จากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด ในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

กำหนดเวลา

เผยแพร่เป็นรายไตรมาส

ข้อมูลติดต่อ

Tel : 02 685 2514, 02 685 2567

Facebook

<https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY>

LINE ID

@tfac.family

หมายเหตุ: การอ่านวารสารวิชาการหรือบทความต่าง ๆ ให้นับจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่ไม่เป็นทางการได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อ 1 หัวข้อ

กรกฎาคม - กันยายน
2568

ระบบบัญชีที่ดีในยุคดิจิทัล

“หนุ่เบื้องานบัญชีคะ ผมก็อยากลาออกครับ”
วางระบบบัญชีดิจิทัลช่วยได้จริงหรือ

ปัญญาประดิษฐ์กับการรายงาน สิ่งแวดล้อม
สังคม และธรรมาภิบาล (ESG)

ระบบบัญชีในสมรรถุมิธุรกิจ
ถอดบทเรียนจาก สงครามส่งด่วน

นักบัญชีกับบทบาทผู้นำการเปลี่ยนผ่าน
ในยุคดิจิทัล: ปรับตัวอย่างเข้าใจ เพื่อเติบโต
อย่างยั่งยืน

แนวปฏิบัติสำหรับ CFO
เพื่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินภาษี – ตัวแปรการเติบโต
อย่างยั่งยืน

สิ่งที่ไม่ควรมองข้ามในงานบัญชีภาษี สำหรับ
ผู้ประกอบการที่ทำการตลาดแบบตรง

เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระพันปีหลวง:
แรงบันดาลใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและ
วิชาชีพบัญชี

มาคุยกันซักนิด ก่อนคิดจะร้องเรียน

สภาวิชาชีพบัญชีจัดประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี 2568
ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ยกกระดานการมีส่วนร่วม
ของสมาชิกกว่า 1,500 คน

ออฟฟิศซินโดรมภัยเงียบที่นักบัญชี
ไม่ควรมองข้าม

05

08

11

16

19

22

24

26

32

34

38

42

ระบบบัญชีที่ดี ในยุคดิจิทัล

05

“หนุ่เบื้องานบัญชีคะ
ผมก็อยากลาออกครับ”

วางระบบบัญชีดิจิทัล
ช่วยได้จริงหรือ

08

นักบัญชีกับบทบาท
ผู้นำการเปลี่ยนผ่านในยุคดิจิทัล:
ปรับตัวอย่างเข้าใจ เพื่อเติบโตอย่างยั่งยืน

19

ระบบบัญชีในสมรรถุมิธุรกิจ
ถอดบทเรียนจาก สงครามส่งด่วน

16

โดย นางสาวศิริรัฐ โชติเวชการ
กรรมการ ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี

ระบบบัญชีที่ดีในยุคดิจิทัล

เมื่อพูดถึง “ระบบบัญชี” หลายคนอาจนึกถึงตัวเลข ตาราง รายงาน หรือสมุดบัญชีหนา ๆ ที่ดูน่าปวดหัว แต่ในยุคปัจจุบัน ระบบบัญชีได้พัฒนาไปไกลมากจนกลายเป็นผู้ช่วยคนสำคัญในการทำธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของกิจการเล็ก ๆ หรือบริษัทขนาดใหญ่ ระบบบัญชีที่ดีสามารถช่วยให้การดำเนินงานลื่นไหล ตัดสินใจได้เร็วขึ้น และลดความผิดพลาดลงอย่างเห็นได้ชัด

แต่ “ระบบบัญชีที่ดี” ในยุคดิจิทัลควรเป็นอย่างไร ? เราลองมาไล่ดูกันว่าประเด็นค้ะ

01 ต้องเป็นมากกว่าแค่การบันทึกบัญชี

สมัยก่อน ระบบบัญชีมีหน้าที่หลัก คือ “บันทึกบัญชี” ตามมาตรฐานบัญชี และจัดทำรายงาน เช่น งบกำไรขาดทุน งบดุล หรืองบกระแสเงินสด แต่ในปัจจุบัน ระบบบัญชีต้องทำได้มากกว่านั้น เช่น

ช่วยวางแผนธุรกิจ
โดยการวิเคราะห์ต้นทุน
กำไร และ
แนวโน้มทางการเงิน

**เชื่อมโยงกับ
ระบบอื่น ๆ**
เช่น ระบบสต็อก
ระบบขาย ระบบ
ลูกหนี้-เจ้าหนี้

**แจ้งเตือน
ความผิดปกติ**
หรือรายการ
ที่ควรตรวจสอบ

**แสดงผลข้อมูล
แบบ Real-time**
ไม่ต้องรอให้ถึงสิ้นเดือน

02 ต้องใช้งานง่าย และเข้าถึงได้ทุกที่

ระบบบัญชีที่ดีในยุคนี้ควรเป็นระบบที่ใช้งานง่าย ไม่ต้องจบบัญชีมาก็สามารถใช้งานพื้นฐานได้ เช่น

TH มีเมนูภาษาไทยและ
คำอธิบายที่ชัดเจน

สามารถเข้าถึงผ่าน
มือถือ แท็บเล็ต หรือ
คอมพิวเตอร์ได้

มีระบบ Cloud
ที่เก็บข้อมูลไว้
อย่างปลอดภัย ไม่ต้อง
กลัวไฟไหม้เอกสารหรือ
เครื่องพัง

โดยเฉพาะในยุคที่การทำงานจากที่บ้าน (Work from Home) กลายเป็นเรื่องปกติ การที่เจ้าของกิจการสามารถเปิดดูรายงานบัญชีจากที่ไหนก็ได้ จึงเป็นข้อได้เปรียบอย่างมาก

03 รับบริการทำงานแบบอัตโนมัติ

ระบบบัญชีที่ดีไม่ควรทำให้คนทำบัญชี ต้องกรอกข้อมูลเดิมซ้ำซาก ระบบที่ดีควรมีฟีเจอร์อัตโนมัติเพื่อลดภาระ เช่น

ออกไปกับภาษี/
ใบเสร็จอัตโนมัติ

กระทบยอดบัญชี
ธนาคารอัตโนมัติ

คำนวณ
ภาษีซื้อ - ภาษีขาย
พร้อมนำส่งภาษีได้เลย

แจ้งเตือน
เมื่อลูกหนี้
ถึงกำหนดชำระ

สิ่งเหล่านี้ทำให้คนทำบัญชีมีเวลาไปโฟกัสเรื่องวิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนมากขึ้น แทนที่จะมัวแต่นั่งพิมพ์เอกสาร

04 เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีอื่นได้ง่าย

ในยุคที่มีทั้งแอป ธนาคารออนไลน์ ระบบขายออนไลน์ (E-commerce) และโปรแกรมอื่น ๆ อีกมากมาย ระบบบัญชีที่ดีควรเชื่อมโยงกับสิ่งเหล่านี้ได้อย่างราบรื่น เช่น

ดึงยอดขายจาก Lazada,
Shopee ได้

เชื่อมกับบัญชีธนาคาร
เพื่อดึงรายการเดินบัญชี

ส่งข้อมูลต่อให้ระบบภาษี
ของกรมสรรพากร
(e-Tax/e-Filing)

ยังเชื่อมโยงได้ดี ธุรกิจก็ยิ่งทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดข้อผิดพลาดจากการกรอกข้อมูลซ้ำ

05 มีความปลอดภัยของข้อมูล

ยุคนี้ข้อมูลเป็นทรัพย์สินที่มีค่ามาก ระบบบัญชีที่ดีต้องมีระบบป้องกันข้อมูลที่รัดกุม เช่น

กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง
ตามตำแหน่งหน้าที่

สำรองข้อมูลอัตโนมัติ

เข้ารหัสข้อมูลระหว่างการ
ส่งผ่านอินเทอร์เน็ต

โดยเฉพาะข้อมูลทางการเงิน ที่หากหลุดไปอาจสร้างความเสียหายรุนแรงได้

แล้วระบบบัญชีที่ดีให้ประโยชน์อะไร ?

01

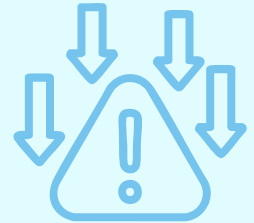
ช่วยตัดสินใจเร็วและแม่นยำขึ้น

มีข้อมูลการเงินพร้อมใช้งาน ทำให้เจ้าของกิจการวางแผนได้อย่างมั่นใจ

ลดความผิดพลาดและต้นทุนซ้ำซ้อน

ไม่ต้องเสียเวลาทำงานซ้ำซ้อน ลดค่าใช้จ่ายเรื่องคนและเวลา

02

03

เป็นหลักฐานที่ดีในการตรวจสอบภาษี

ระบบที่จัดระเบียบข้อมูลอย่างดี ช่วยให้การตรวจสอบของสรรพากร เป็นไปอย่างราบรื่น

เพิ่มความน่าเชื่อถือของกิจการ

นักลงทุนหรือธนาคารจะดูงบการเงินเป็นหลัก การมีระบบบัญชีที่ดี จะช่วยให้งบดูน่าเชื่อถือ

04

05

เติบโตอย่างยั่งยืน

ธุรกิจที่มีระบบบัญชีเป็นระเบียบ มีข้อมูลที่เชื่อถือได้ จะพร้อมต่อการขยายกิจการในอนาคต

ในยุคที่ทุกอย่างขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและเทคโนโลยี ระบบบัญชีไม่ควรเป็นแค่เครื่องมือบันทึกตัวเลขอีกต่อไป แต่ต้องเป็นผู้ช่วยในการบริหารธุรกิจให้ “รอด” และ “โต” อย่างมั่นคง หากคุณกำลังเริ่มต้นธุรกิจ หรือกำลังมองหากระบวนบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการ ลองมองหากระบวนที่ ใช้งาน อัตโนมัติ เชื่อมโยงได้ และปลอดภัย แล้วคุณจะพบว่าบัญชีไม่ใช่เรื่องน่าเบื่ออีกต่อไป แต่เป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จเลยทีเดียว

โดย นางสุวิมล กุลาลักษณ์

กรรมการ ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี

"ปัญหาเบื้องงานบัญชีคือ
ผมก็อยากลาออกครับ"

วางระบบบัญชีดิจิทัล ช่วยได้จริงหรือ

ปัจจุบันเด็กบัญชีรุ่นใหม่ที่จบบัญชีเริ่มพากันเบื่อหน่ายงานบัญชี หัวหน้าหลายองค์กรเห็นบ่อยครั้งว่าน้องจบใหม่ที่ได้รับมาทำงานนั้นวันแรก ๆ ก็ดูตึกคึกคักดี แต่เพียงไม่นานก็เริ่มออกอาการหน้าตาบอญไม่รับทำงานไม่นานก็ทยอยลาออกไปทำอาชีพอื่น บอกเหตุผลเพียงแต่ว่างานบัญชีน่าเบื่อ ปัจจุบันคงมีแต่นักบัญชีรุ่นเดิม ๆ ที่ยังคงปฏิบัติงานในฝ่ายบัญชีบางคนทำงานมานานกว่า 10 ปี

ในขณะที่บางคนรอลดเกษียณ แล้วจะเหลือใครที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะก้าวไปสู่ระบบบัญชีดิจิทัลได้ ไหนใคร ๆ ก็บอกว่า การบัญชีดิจิทัลเป็นกุญแจสู่การเติบโตทางธุรกิจอย่างยั่งยืน ซึ่งการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กรต้องมีนักบัญชีเคียงข้างไปด้วย แล้วจะแก้เรื่องมุมมองที่มองว่างานบัญชีน่าเบื่อของเด็กรุ่นใหม่ได้จริงหรือ

การวางระบบบัญชีดิจิทัลน่าจะเป็นคำตอบที่จะช่วยแก้ปัญหาให้งานบัญชีมีความท้าทาย การใช้เทคโนโลยีใหม่นี้ น่าจะช่วยทำให้งานบัญชีสนุก น่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กบัญชีได้ การวางระบบบัญชีดิจิทัลที่น่าจะช่วยลดอาการน่าเบื่องานบัญชีของน้อง ๆ ได้ มีดังต่อไปนี้

01

ต้องวางระบบบัญชีให้ลดงานซ้ำซ้อนที่เสียเวลาและน่าเบื่อ โดยใช้ระบบอัตโนมัติช่วยบันทึกการรายการ จัดประเภท และทำงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ แทนนักบัญชี วางระบบการกระทบยอด และตรวจสอบประจำวัน เป็นระบบบัญชีแบบอัตโนมัติ (Automated Accounting) ที่ใช้ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมในการช่วยบันทึกและคำนวณข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ เช่น การบันทึกการทำธุรกรรม การคำนวณภาษี หรือการสร้างงบการเงิน ระบบนี้ช่วยลดข้อผิดพลาดสามารถทำงานได้รวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น

หากเป็นแบบนี้ได้จริงนักบัญชี
คงจะได้เลิกหา Diff กับเสียทีนะ
"งานหา Diff ปัญหาเบื่อก็ค่ะ"

วางระบบเพื่อเปลี่ยนบทบาทนักบัญชีจากผู้บันทึกข้อมูลเป็นนักวิเคราะห์ข้อมูลที่ให้คำแนะนำเชิงกลยุทธ์ ทำให้นักบัญชีมองภาพใหญ่ขึ้นไป งานจะมีความท้าทายและน่าสนใจมากขึ้นทีเดียว หากออกแบบระบบโดยให้สิทธิ์นักบัญชีในการเข้าถึงระบบแบบ Read Only ในระบบสารสนเทศทั้งหมดขององค์กรทั้งระบบงานหน้าบ้านและระบบหลังบ้าน ต้องช่วยกันพัฒนานักบัญชีให้มีทักษะการดึงข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ

หากเป็นแบบนี้ได้จริงนักบัญชี
คงจะมีค่าตัวเพิ่มขึ้นเร็วแน่
เป็นนักวิเคราะห์ข้อมูล สุดเก๋

03

ระบบต้องช่วยให้นักบัญชีสามารถเข้าถึงข้อมูลแบบเรียลไทม์ วิเคราะห์ได้รวดเร็ว และช่วยตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยต้องมีการเชื่อมโยงระบบอย่างครบวงจร (Systems Integration) ที่มีการเชื่อมโยงระบบบัญชีกับระบบอื่น ๆ ด้วย เช่น เชื่อมต่อกับระบบธนาคาร เพื่อนำเข้าข้อมูลธุรกรรมโดยอัตโนมัติ บูรณาการกับระบบขายที่เรียกกันว่า ระบบ Point of Sale (POS) ระบบบริหารสินค้าคงคลัง สร้างการเชื่อมโยงกับระบบภาษีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tax) ระบบ ERP และ ระบบ CRM

หากเป็นแบบนี้ได้จริงนักบัญชีคงจะ
ได้เลิกพึ่งพา Excel เลียก เพราะ Excel
ต่างคนต่างทำ ไม่ลงเป็นระบบศูนย์กลาง

04

นักบัญชีต้องสามารถวางระบบบัญชีได้ ช่วยลดความเสี่ยงในการทำงานผิดพลาด เพราะมีระบบตรวจสอบอัตโนมัติที่แม่นยำ ติดตั้งการแจ้งเตือนอัตโนมัติสำหรับรายการผิดปกติ วางระบบการกระหายยอระหว่างระบบที่เชื่อมต่อ

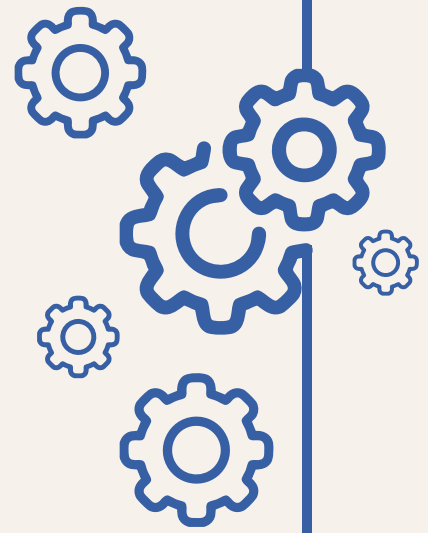
กรณีศึกษา: ใช้ Point ติดลบซื้อสินค้าได้

ลูกค้ารายหนึ่งงงมากกว่าเหตุใดตนจึงมี Point แลกซื้อสินค้าได้เป็นจำนวนหลาย Point ได้ติดต่อกันหลายครั้งของการสั่งซื้อสินค้าแบบ Delivery โดยใช้ Application ผ่านโทรศัพท์มือถือ ลูกค้ารายนี้

จึงไปถามเจ้าหน้าที่ที่สาขาว่าตนมีคะแนน (Point) เท่าไร เหตุใดตนจึงสั่งซื้อสินค้าโดยใช้ Point ได้มาหลายครั้งแล้ว เจ้าหน้าที่สาขาจึงสอบถามฝ่าย IT จึงพบว่าลูกค้ารายนั้นใช้ Point ติดลบซื้อสินค้าได้ และยังมีลูกค้าอีกมากมายที่สามารถใช้ Point ติดลบได้ในแบบเดียวกัน ความเสียหายลักษณะนี้เกิดขึ้นกับลูกค้าอีกหลายราย เกิดมาเป็นเวลานาน คิดรวมเป็นเงินจำนวนมาก หากลูกค้ารายนั้นไม่ไปเล่าเหตุการณ์ก็จะไม่มีใครทราบว่าจะระบบโปรแกรมผิดพลาด ฝ่าย IT จึงทำการแก้ไขโปรแกรมอย่างเร่งด่วน ซึ่งเป็นแบบวุ่นวายแล้ว ล้อมคอก

ตัวอย่างนี้เป็นการวางระบบบัญชีโดยมีมุมมองไม่ครบถ้วนว่ากิจกรรมการขายหน้าร้าน มีรูปแบบใดบ้าง และแต่ละรูปแบบมีความเสี่ยงอะไรบ้าง ต้องวางระบบควบคุมอย่างไรบ้าง นักบัญชีต้องสามารถวางระบบการขายสินค้าแบบ Delivery โดยใช้ Application ผ่านโทรศัพท์มือถือ โดยต้องให้รายได้จากการขายสินค้าถูกต้องในทุกรายงานที่ลูกค้าสั่งซื้อสินค้าตั้งแต่เริ่มเปิดระบบให้ลูกค้าใช้งาน ต้องออกแบบระบบตั้งแต่เริ่มต้นว่า Point ตัดลบใช้ซื้อสินค้าไม่ได้

หากเป็นแบบนี้ได้ก็สุดยอด นักบัญชี Transform เป็นนักวางระบบบัญชีได้ทั้งงานหน้าบ้านและหลังบ้าน

05

เพิ่มโอกาสในการทำงานจากทุกที่ (Remote Work) ผ่านระบบคลาวด์ ช่วยให้ชีวิตการทำงานมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ซึ่งระบบบัญชีแบบคลาวด์ คือ การใช้บริการซอฟต์แวร์บัญชีที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านอินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลทางการเงินจะถูกจัดเก็บในระบบคลาวด์ เช่น โปรแกรมบัญชีออนไลน์ที่สามารถใช้งานจากอุปกรณ์ต่าง ๆ และไม่จำเป็นต้องมีเซิร์ฟเวอร์ส่วนตัว ระบบนี้มีความยืดหยุ่นสูง ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลาที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และยังสามารถแชร์ข้อมูลร่วมกับทีมงานได้ง่าย

06

ต้องวางระบบมาตรการรักษาความปลอดภัยและการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ กำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลที่แตกต่างกันตามบทบาทพนักงาน มีระบบตรวจสอบและบันทึกการเข้าถึงข้อมูล มีการเข้ารหัสข้อมูลที่มีความสำคัญ มีการสำรองข้อมูลอัตโนมัติและแผนกู้คืนระบบ ต้องสร้างความเข้าใจเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์แก่นักบัญชี

07

มีกระบวนการและนโยบายที่ชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่ที่ชัดเจน และเหมาะสม กำหนดขั้นตอนการอนุมัติรายการทางการเงิน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในระบบดิจิทัลให้เข้าใจง่าย โดยเฉพาะการสอนงานน้องใหม่ที่เข้ามาทำงาน หัวหน้าต้องพัฒนาการเป็นพี่เลี้ยงที่ดี ทันสมัย สร้างระบบ e-Training ที่สนุกสนานให้น้องบ้าง

ก็เมื่อน้องรุ่นใหม่มองงานบัญชีน่าเบื่อ ในอนาคตอาจมีความเป็นไปได้ว่าจะไม่มีใครทำงานบัญชี ความเสี่ยงสูงขนาดนี้นักบัญชีต้องจัดการโดยต้องหันมาองอีกมุมว่าจะปฏิรูปรงานบัญชีที่น่าเบื่อให้สนุกสนาน ให้ท้าทายได้อย่างไรบ้าง นักบัญชีต้องมุ่งมั่นมองวิกฤติให้เป็นโอกาส มาช่วยกันสร้างให้นักบัญชีปัจจุบันปฏิบัติงานให้ทันสมัยขึ้น ปิดงบรวดเร็วขึ้น นักบัญชีจะกลับบ้านไม่ดึกเหมือนทุกวันนี้ การวางระบบบัญชีดิจิทัลที่ดีแบบที่กล่าวมาข้างต้นน่าจะช่วยให้ไม่มากก็น้อย ค่อย ๆ เปลี่ยนมุมมองของน้อง ๆ ให้กลับมาสนใจทำงานบัญชี คุณเป็นนักบัญชีที่จะช่วยได้ แล้วคุณเริ่มแล้วหรือยัง

ปัญญาประดิษฐ์กับการรายงาน สิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) Artificial Intelligence (AI) and Environmental, Social and Governance (ESG) Report

ปัจจุบันการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวกับการเปิดเผยด้านความยั่งยืนมีบทบาทมาก
ในสังคมไทยและต่างประเทศ เครื่องมือ AI ช่วยให้บริการต่าง ๆ สามารถจัดการกับความซับซ้อน
ที่เพิ่มขึ้นของข้อมูลและการรายงาน ESG AI ช่วยรวบรวมและวิเคราะห์ขนาดใหญ่โดยอัตโนมัติ
ในชุดข้อมูลและสร้างข้อมูลเชิงลึกแบบเรียลไทม์ และการวิเคราะห์เชิงคาดการณ์ เพื่อการตัดสินใจ
ที่ดีขึ้น

การรายงาน ESG

โดยการอ้างอิงถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับการเปิดเผยด้านความยั่งยืน ฉบับที่ 1 เรื่อง ข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับความยั่งยืน และ ฉบับที่ 2 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ สืบเนื่องมาจากปัญหา คือ ความเสี่ยงที่กระทบความยั่งยืน¹

ความเสี่ยงของ ESG แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการน้ำและของเสีย การจัดการพลังงาน ความเสี่ยงในการถูกดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการจัดหาวัตถุดิบ เป็นต้น ด้านสังคม เช่น การจัดการแรงงาน ความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงาน คุณภาพของผลิตภัณฑ์ มาตรฐานของค่าจ้าง คนในชุมชนไม่เห็นด้วยกับการสร้างโรงงาน เป็นต้น ด้านการกำกับดูแลหรือบรรษัทภิบาล เช่น ค่าตอบแทนผู้บริหาร การต่อต้านการให้สินบน การต่อต้านการทุจริต ความโปร่งใสภาษี การไม่ผ่านกฎระเบียบ เป็นต้น

ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

ผลกระทบจากภัยธรรมชาติงานวิจัยโดย ClimateWise ซึ่งเป็นการร่วมมือของกลุ่มบริษัทประกัน 29 แห่งทั่วโลก ชี้ว่าภัยธรรมชาติเกิดถี่ขึ้น และตั้งแต่ทศวรรษ 1980s มูลค่าความเสียหายเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5 เท่า และความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงสูงกว่ามูลค่าการทำประกัน (Insurance Protection Gap) ถึง 4 เท่า หรือประมาณแสนล้านดอลลาร์ต่อปี

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากเหตุการณ์ความไม่สงบในโลก (Violence) เฉพาะปี 2017 มีมูลค่าเกือบ 15 ล้านล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 12% ของ GDP โลก เหมือนประชากรโลกต้องจ่าย “ค่าคุ้มครอง” หัวละ 2 พันดอลลาร์ โดยเฉลี่ยต่อปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านการทหาร การดูแลระบบรักษาความปลอดภัยในที่สาธารณะหรือในบริษัท ความกลัวและการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดขึ้น

คอร์รัปชัน

คอร์รัปชัน ที่เป็นต้นทุนแฝงสำคัญของภาคธุรกิจ IMF ประเมินว่าในแต่ละปีคอร์รัปชันอาจสูงถึง 2 ล้านล้านดอลลาร์ เราอาจจะไม่รู้สึกรังเกียจมากกับตัวเลขนี้ แต่ถ้ามองอีกมุมหนึ่งเราจะตกใจ เมื่อรู้ว่าเงินจำนวนนี้ทำประโยชน์อะไรได้บ้าง อาทิ 26 พันล้านดอลลาร์จะช่วยยกระดับการศึกษาเด็กทั่วโลกได้ 116 พันล้านดอลลาร์ จะช่วยให้ขจัดความหิวโหยให้ประชากรอีกพากหนึ่งของโลกได้ และ 1 ล้านล้านดอลลาร์ จะช่วยปิดช่องว่างโครงสร้างพื้นฐานของโลกได้

¹นายวิฑูรย์ วงศ์แหลมสิงห์, Accounting and Reporting for ESG ; ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล, .ESG License to Grow; News Letter Issue 102, April-June 2022, pp.6-18.

บทบาทของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย²

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายใต้กลุ่มงานพัฒนารูจกิจเพื่อความยั่งยืน ได้ให้บทสรุปและข้อเสนอแนะจากบททดสอบความน่าเชื่อถือของตลาดทุนไทยด้วยข้อมูลด้านความยั่งยืน³ ว่า

“การเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนที่โปร่งใสและน่าเชื่อถือเป็นปัจจัยสำคัญในการฟื้นฟูและเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตลาดทุนไทย องค์การที่ให้ความสำคัญกับการประเมินสาระสำคัญ การจัดเก็บและควบคุมคุณภาพข้อมูล การประกันรายงานความยั่งยืน และการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียอย่างต่อเนื่อง จะสามารถสร้างความไว้วางใจจากผู้ลงทุนและสังคมได้อย่างยั่งยืน

กรณีศึกษาทั้งในและต่างประเทศต่างยืนยันว่าข้อมูลที่น่าเชื่อถือช่วยลดต้นทุนทางการเงิน เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และเสริมสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในระยะยาว ดังนั้น การยกระดับมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนจึงเป็นเส้นทางสำคัญที่ทุกองค์กรควรให้ความสำคัญเพื่อความมั่นคงและเติบโตในอนาคต”

และให้ความสำคัญกับงบการเงินที่สะท้อนผลงาน ESG ของบริษัท ในการพิจารณาการลงทุน โดยงบการเงินอันเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ลงทุนต้องศึกษา ซึ่งทุกวันนี้งบการเงินของบริษัทจะยังสะท้อนภาพผลการดำเนินงานด้าน ESG ของบริษัทไปด้วย นักลงทุนจึงจำเป็นต้องเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่าง ESG และตัวเลขในงบการเงิน เพื่อให้สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสของบริษัทที่จะเข้าไปลงทุนได้อย่างรอบด้าน นำไปสู่การตัดสินใจลงทุนอย่างมีอาชีพ

กลุ่มงานพัฒนารูจกิจเพื่อความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดเส้นทางสู่ธุรกิจยั่งยืน โดยวางรากฐานความยั่งยืน ขับเคลื่อนธุรกิจยั่งยืน พัฒนาต่อยอดความยั่งยืน และมุ่งสู่ธุรกิจยั่งยืน นอกจากนี้ยังแนะนำเครื่องมือพัฒนารูจกิจสู่ความยั่งยืน ดังนี้

คู่มือความยั่งยืน
ขององค์กร
สำหรับบริษัทจดทะเบียน

การตรวจสุขภาพ
ESG

การประยุกต์
ใช้เมทริกซ์วัสดุ

รายการตรวจสอบ
การจัดการวิกฤต

คู่มือการรายงาน
ความยั่งยืน

แนวปฏิบัติที่ดี
ที่สุดด้าน CG

รายการตรวจสอบ
CGR

เครื่องมือประเมิน ESG
ของตลาดหลักทรัพย์

²<https://setsustainability.com/>

³<https://setsustainability.com/libraries/1437/item/credible-esg-disclosure->

การบัญชีคาร์บอน (Carbon Accounting)⁴

การบัญชีคาร์บอน คือ กระบวนการวัด บันทึก และรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas Emissions: GHGs) ขององค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การใช้พลังงาน การผลิต การขนส่ง การจัดการของเสีย เป็นต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ความสำคัญของ Carbon Accounting มีดังนี้

ช่วยในการกำหนดเป้าหมายและแผนงานในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรต่าง ๆ

ช่วยให้องค์กรสามารถปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ช่วยให้องค์กรสามารถสื่อสารกับหน่วยงานและสาธารณชนเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

⁴<https://www.sundae.co.th/article/carbon-accounting/>

คาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)⁵

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า อบก.⁶ ภาษาอังกฤษว่า Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) เรียกโดยย่อว่า TGO เป็นองค์กรสนับสนุนหลักขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกให้ประเทศไทย มุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน โดยระบบสารสนเทศมีหน้าจอที่แสดงข้อมูล (Dashboard) ต่อไปนี้

ประเภทหลัก	หัวข้อย่อย	ข้อมูลต้นทาง
ข้อมูลคาร์บอนเครดิต	ข้อมูลการซื้อขายคาร์บอนเครดิตทั้งแบบตกลงราคาและแพลตฟอร์มการซื้อขายอื่น ๆ	http://carbonmarket.tgo.or.th
	ข้อมูลปริมาณและมูลค่าการซื้อขายคาร์บอนเครดิตแยกประเภทโครงการ	http://carbonmarket.tgo.or.th/
	ข้อมูลการรับรองและการยกเลิกคาร์บอนเครดิตจากระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต	https://registry.tgo.or.th/
	ข้อมูลสถานการณ์การขึ้นทะเบียนและรับรองคาร์บอนเครดิตจากโครงการลดก๊าซเรือนกระจก	https://ghgreduction.tgo.or.th/
ข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์	ข้อมูลการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองต่าง ๆ	http://thaicarbonlabel.tgo.or.th/
	ข้อมูลสถิติการรับรองกิจกรรมชดเชยคาร์บอน	http://thaicarbonlabel.tgo.or.th/
	การรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกของจังหวัด	http://lowcarboncity.tgo.or.th/
	ข้อมูลสถิติคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	http://lowcarboncity.tgo.or.th/

⁵รศ. ดร.พรรณนิภา รอดวรรณะ. (2025, มกราคม-มีนาคม). CARBON CREDIT. TFAC Newsletter, 113, 5-11.

⁶<https://www.tgo.or.th/2023/index.php/th/>

ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และ คำถามที่ควรตอบ⁷

จากกิจการให้บริการระบบ AI แห่งหนึ่งได้สรุปคำถามที่ควรตอบดังนี้

01

AI ถูกนำมาใช้ในการรายงาน ESG อย่างไร ?

เครื่องมือ AI สามารถช่วยรวบรวมข้อมูล ESG โดยอัตโนมัติ และปรับปรุงความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยการตรวจจับความไม่สอดคล้องกันและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติตามข้อกำหนด

02

ตัวอย่างการรายงาน ESG มีอะไรบ้าง ?

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างบางส่วนของรายงาน ESG

รายงานผลกระทบของข้อมูลภาพรวมโดย AI (เทสลา Tesla): Tesla สร้างขึ้นบนรากฐานของความยั่งยืนการอนุรักษ์เชื้อเพลิง

รายงานความยั่งยืนของโตโยต้า: โตโยต้าเน้นย้ำถึงความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์และสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน

03

การจัดอันดับ AI สำหรับ ESG คืออะไร ?

ESG Ratings มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความยืดหยุ่นของบริษัทต่อความเสี่ยงด้านความยั่งยืนในระยะยาวและเกี่ยวข้องกับการเงิน เราใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์ (AI) และข้อมูลทางเลือกเพื่อมอบข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนแบบไดนามิก

04

จะเขียนรายงาน ESG ได้อย่างไร ?

ต่อไปนี้เป็นกระบวนการที่ละขั้นตอนสำหรับการรายงานกิจกรรม ESG

1

ตรวจสอบองค์กรสำหรับวัตถุประสงค์กระบวนการและความสำเร็จของ ESG

2

ระบุมาตรฐาน ESG ที่องค์กรต้องปฏิบัติตาม

3

เลือกกรอบงาน ESG ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นพื้นฐานของรายงาน

4

รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ปัญญาประดิษฐ์กับการรายงาน ESG เป็นความท้าทายสำหรับนักบัญชีทุกด้านโดยเฉพาะนักบัญชีด้านการวางระบบบัญชี โดยเริ่มจากการวางระบบ ระบบดิจิทัลจนถึงระบบปัญญาประดิษฐ์อันมีบทบาทสำคัญในระบบสารสนเทศในปัจจุบันและต่อเนื่องในอนาคตอย่างไม่มีสิ้นสุด นักบัญชีควรศึกษาต่อไปและตลอดไป

⁷AI and ESG: How Generative AI is Transforming ESG Reporting – Whitepaper; azeusconvene.co

ระบบบัญชีในสมรรถนะธุรกิจ

ถอดบทเรียนจาก สงครามส่งด่วน

ในโลกของซีรีส์อย่าง สงครามส่งด่วน เราเห็นตัวละครหลักที่ต้องแข่งขันธุรกิจกับเวลา ภายใต้แรงกดดันรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นศัตรูที่มองไม่เห็น ปัญหาจราจร การสื่อสารล่าช้า หรือคำสั่งจาก ศูนย์บัญชาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทุกวินาทีคือต้นทุน และทุกการตัดสินใจคือเดิมพันของทั้งทีม

แม้ซีรีส์จะเน้นความบันเทิงและเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ถ้าเราพิจารณาให้ดี หลายฉาก หลายสถานการณ์ สะท้อนโลกธุรกิจในปัจจุบันได้อย่างน่าทึ่ง โดยเฉพาะในแง่ของ “การบริหารจัดการ ข้อมูล” และ “การตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอน” ซึ่งระบบบัญชีที่มีประสิทธิภาพคือกลไกสำคัญ ในการทำให้องค์กรรอดและรุ่ง

บัญชี: ไม่ใช่แค่การบันทึก แต่คือกลยุทธ์การรบ

ในอดีต คนทั่วไปมักมองระบบบัญชีเป็นเพียงงานหลังบ้านเป็นการจดตัวเลข รายรับรายจ่าย หรือจัดทำงบการเงินให้ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ในยุคแห่งข้อมูล และการแข่งขันที่เข้มข้น “ระบบบัญชี” ได้กลายเป็นเครื่องมือวิเคราะห์และกำหนด กลยุทธ์ที่สำคัญพอ ๆ กับหน่วยวางแผนการรบ

ลองเปรียบเทียบว่า กองกำลังใน สงครามส่งด่วน หากไม่มีระบบควบคุม ศูนย์กลางที่รู้ว่าแต่ละจุดอยู่ตรงไหน กำลังพลเพียงพอหรือไม่ รถขนส่งมีน้ำมันหรือ เปล่า และใครกำลังขัดข้องในภารกิจ – การส่งของให้ทันเวลาเป็นไปได้แน่นอน

เช่นเดียวกับองค์กรในโลกจริง หากไม่มีระบบบัญชีที่ทันสมัยและ เชื่อมโยงข้อมูลแบบเรียลไทม์ การตัดสินใจในเรื่องต้นทุน การลงทุน หรือแม้แต่การจ่ายโบนัส ก็กลายเป็นการเดา และ “การเดา” คือความเสี่ยง ในสมรรถนะที่มีการแข่งขันสูง

ความเร็ว + ความแม่นยำ = ชัยชนะ

สงครามส่งด่วน เน้นให้เห็นว่าความเร็วเพียงอย่างเดียวไม่พอถ้าไม่มีข้อมูลที่แม่นยำประกอบ ตัวละครที่รีบส่งของผิดที่ ย่อมก่อให้เกิดผลเสียมหาศาล เช่นเดียวกันกับระบบบัญชี ความเร็วในการจัดทำรายงานหรือสรุปผลทางการเงิน จะไม่มีค่าเลย ถ้าข้อมูลผิดพลาด

ระบบบัญชีที่ดีในยุคปัจจุบันจึงต้องตอบโจทย์ “เร็วและถูกต้อง” ไปพร้อมกัน ต้องสามารถบันทึกข้อมูลได้แบบอัตโนมัติ เชื่อมโยงกับระบบอื่น เช่น ระบบคลังสินค้า ระบบขาย และระบบเงินเดือน โดยไม่มีการกรอกซ้ำ หรือพิมพ์มือที่อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาด

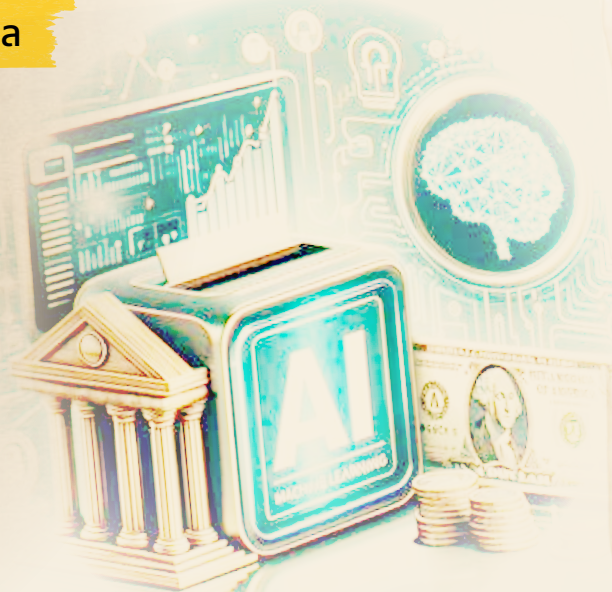
ไม่เพียงเท่านั้น ระบบยังควรสามารถวิเคราะห์แนวโน้ม ต้นทุนแฝง ความเสี่ยงทางการเงิน หรือแม้แต่พฤติกรรมผู้บริโภคได้ อีกด้วย เหมือนกับศูนย์ควบคุมในซีรีส์ที่สามารถประเมินได้ว่าเส้นทางไหนควรหลีกเลี่ยง หรือภารกิจใดควรชะลอเพื่อหลีกเลี่ยง การปะทะ

AI และบัญชี: ยุทธศาสตร์ใหม่ในสงครามข้อมูล

ในซีรีส์ เราเห็นการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาช่วยวิเคราะห์เส้นทางตัดสินใจแทนมนุษย์ในภาวะวิกฤติ และช่วยปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้ทันสถานการณ์จริง

ปัจจุบัน ระบบบัญชีก็เริ่มนำ AI และ Machine Learning มาใช้เช่นกัน ตั้งแต่การตรวจจับความผิดปกติของธุรกรรม การวิเคราะห์กระแสเงินสดล่วงหน้า ไปจนถึงการเสนอแนะงบประมาณและกลยุทธ์การเงินที่เหมาะสมที่สุดสำหรับแต่ละสถานการณ์

องค์กรที่ลงทุนในเทคโนโลยีเหล่านี้ จะได้เปรียบเสมือนมี “ผู้ช่วยแม่ทัพดิจิทัล” ที่คอยรายงานสถานการณ์แบบเรียลไทม์ พร้อมคำแนะนำที่อิงจากข้อมูลจริง ไม่ใช่เพียงสัญชาตญาณ

บทเรียนที่องค์กรควรนำไปใช้

01

ระบบบัญชีไม่ใช่ภาระ แต่เป็นเส้นเลือดใหญ่ขององค์กร

ข้อมูลทางบัญชีคือพื้นฐานของการวางแผน วัตถุประสงค์ และควบคุม หากไม่มีระบบที่ดี ความเสียหายจะเกิดขึ้นแม้ในจุดเล็กที่สุด

02

การลงทุนในระบบบัญชี คือ การลงทุนในการตัดสินใจที่แม่นยำ

ธุรกิจไม่ควรลังเลที่จะใช้เทคโนโลยีใหม่ เช่น Cloud Accounting, ERP หรือ AI เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้องค์กรเห็นภาพรวมชัดเจนขึ้น และตัดสินใจได้เร็วขึ้น

03

ฝึกให้บุคลากรเป็น “นักบัญชีเชิงกลยุทธ์”

นักบัญชียุคใหม่ต้องไม่ใช่แค่คนบันทึกข้อมูล แต่ต้องสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ คาดการณ์อนาคต และเป็นส่วนหนึ่งของทีมวางแผนกลยุทธ์ได้

ถ้าอยากชนะ ต้องมองบัญชีเป็นพันธมิตร ไม่ใช่แค่ตัวเลข

ในยุคที่ทุกธุรกิจเหมือนกำลังอยู่ในสงครามแห่งการแข่งขัน ความรวดเร็ว ความแม่นยำ และข้อมูลเชิงลึกคือปัจจัยแห่งชัยชนะ เหมือนที่ตัวละครใน สงครามสังคมน้องต้องอาศัยข้อมูลจากศูนย์ควบคุมเพื่อเอาตัวรอดและปฏิบัติการกิจได้สำเร็จ

องค์กรใดที่ยังมองระบบบัญชีเป็นแค่การ “ส่งงบ” หรือ “ปิดบัญชีสิ้นปี” อาจพลาดโอกาสครั้งใหญ่ในการใช้ข้อมูลสร้างกลยุทธ์ หากต้องการปรับในสมรภูมิธุรกิจให้ชนะอย่างยั่งยืน ระบบบัญชีที่ทันสมัยคืออาวุธสำคัญที่ขาดไม่ได้

“ถ้าอยากชนะ ผู้นำต้องใช้ระบบบัญชีเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ ไม่ใช่แค่งานหลังบ้าน”

การมองระบบบัญชีเพียงเพื่อให้ผ่านการตรวจสอบหรือเพื่อสรุปตัวเลขสิ้นปีนั้นไม่เพียงพออีกต่อไป ยุคที่ข้อมูลคือพลังและการตัดสินใจที่เข้าคือความเสี่ยง ในสงครามแห่งการแข่งขันนั้น ความรวดเร็ว ความแม่นยำ และข้อมูลเชิงลึกคือปัจจัยแห่งชัยชนะ เหมือนที่ตัวละครใน สงครามสังคมน้องต้องอาศัยข้อมูลจากศูนย์ควบคุมเพื่อเอาตัวรอดและปฏิบัติการกิจได้สำเร็จ การนำระบบบัญชีมาเป็นศูนย์กลางของการวางกลยุทธ์คือสิ่งจำเป็น

ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรที่ยังมองระบบบัญชีเป็นแค่การ “ส่งงบ” หรือ “ปิดบัญชีสิ้นปี” อาจพลาดโอกาสครั้งใหญ่ในการใช้ข้อมูลสร้างกลยุทธ์ ระบบบัญชีที่ดีไม่ใช่แค่ช่วยให้รู้ว่ากำไรหรือขาดทุน แต่ต้องเปิดเผยภาพรวมของธุรกิจแบบเรียลไทม์วิเคราะห์แนวโน้ม ติดตามต้นทุน และชี้ให้เห็นโอกาสหรือความเสี่ยงก่อนที่คู่แข่งจะมองเห็น การลงทุนในระบบบัญชีที่ทันสมัยจึงเท่ากับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการบัญชาการให้กับผู้บริหารทุกระดับ เพื่อสร้างกลยุทธ์กำหนดทิศทางธุรกิจ และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงได้อย่างแม่นยำและทันท่วงที ก็จะสามารถพาองค์กร “อยู่รอด” และ “เติบโต” ได้อย่างมั่นคงในทุกสมรภูมิธุรกิจ

นายราเชต ไชยรัตน์

- กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี
- ประธานคณะทำงานพัฒนาและศึกษาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อการทำบัญชี

นักบัญชีกับบทบาท ผู้นำการเปลี่ยนผ่านในยุคดิจิทัล: ปรับตัวอย่างเข้าใจ เพื่อเติบโตอย่างยั่งยืน

ในโลกยุคดิจิทัลที่ทุกสิ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว “ความเปลี่ยนแปลง” ได้กลายเป็นสิ่งปกติใหม่ (New Normal) สำหรับทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจหรือวิชาชีพต่าง ๆ รวมถึงวิชาชีพบัญชี ซึ่งอยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล เทคโนโลยี และความคาดหวังของผู้ใช้งานข้อมูลทางการเงิน

วิชาชีพบัญชีจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับทิศทางที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะบทบาทของนักบัญชีซึ่งกำลังเปลี่ยนจาก “ผู้จัดทำรายงาน” ไปสู่ “ผู้นำด้านข้อมูล” ที่มีส่วนร่วมในการวางกลยุทธ์และขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ยั่งยืน

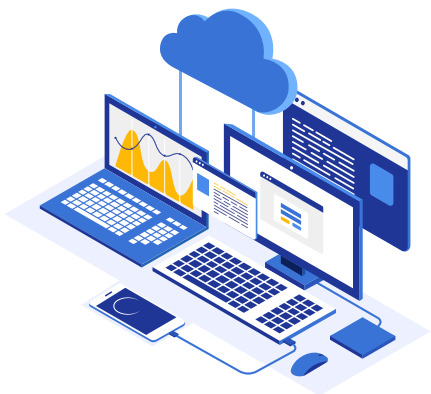
เทคโนโลยีบัญชี: เมื่อข้อมูลกลายเป็นกลยุทธ์

“Digital Accounting” ไม่ใช่แค่การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แทนการทำบัญชีแบบแมนนวล แต่เป็นการเปลี่ยนแนวคิด วิธีทำงาน และบทบาทของนักบัญชีให้สามารถนำข้อมูลไปสร้างคุณค่าเชิงกลยุทธ์ได้จริง

องค์กรจำนวนมากจึงเริ่มหันมาใช้ระบบ Cloud Accounting เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการเข้าถึงข้อมูล และใช้ Robotic Process Automation (RPA) เพื่อจัดการงานที่มีลักษณะซ้ำซ้อน เช่น การกระทบยอดบัญชี หรือการบันทึกข้อมูลจากเอกสารทางการเงินที่มีจำนวนมาก

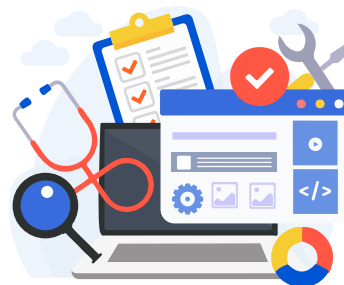
ตัวอย่างจากภาคธุรกิจ: จากระบบเดิมสู่ระบบอัจฉริยะ

บริษัทหนึ่งที่ให้บริการด้านอีคอมเมิร์ซ ซึ่งมีปริมาณธุรกรรมสูงและต้องรายงานผลการดำเนินงานแบบเรียลไทม์ให้กับผู้บริหารและพันธมิตรในห่วงโซ่อุปทาน ได้ดำเนินการเปลี่ยนผ่านระบบบัญชีจากแบบดั้งเดิมไปสู่ระบบ Cloud Accounting และ RPA อย่างเต็มรูปแบบ

ระบบใหม่สามารถรวบรวมและประมวลผลข้อมูลรายวันได้อย่างรวดเร็ว ลดข้อผิดพลาดจากการบันทึกด้วยมือ และเปิดโอกาสให้นักบัญชีสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อีกกรณีหนึ่งที่น่าสนใจคือการนำเทคโนโลยี OCR (Optical Character Recognition) มาใช้ในองค์กรที่ต้องรับใบแจ้งหนี้จำนวนมากในแต่ละวัน จากเดิมที่ต้องใช้พนักงานป้อนข้อมูลใบแจ้งหนี้เข้าสู่ระบบบัญชีที่ละรายการ OCR สามารถสแกนเอกสาร แปลงเป็นข้อมูลดิจิทัล และบันทึกลงในระบบได้โดยอัตโนมัติ ซึ่งช่วยลดเวลา ลดข้อผิดพลาด และเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างมีระบบ

สองกรณีนี้ชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดองค์กร แต่อยู่ที่ “ความพร้อมในการปรับตัว” ของคนในองค์กร โดยเฉพาะนักบัญชีที่ต้องมีบทบาทในการผลักดันและออกแบบกระบวนการใหม่ร่วมกับระบบ

3 องค์ประกอบสำคัญของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องมีความเข้าใจใน 3 มิติหลัก ดังนี้

ความเข้าใจเทคโนโลยี (Technology Awareness)

นักบัญชีไม่จำเป็นต้องเชี่ยวชาญเทคโนโลยีในเชิงลึก แต่ควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเครื่องมือดิจิทัล เช่น Cloud Accounting, ERP, OCR, และ AI รวมถึงเข้าใจว่าควรเลือกใช้อย่างไรให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร

ความเข้าใจกระบวนการทำงาน (Process Understanding)

การปรับใช้เทคโนโลยีควรมาพร้อมกับการพิจารณาและปรับปรุงกระบวนการเดิม เช่น การรวมขั้นตอนอนุมัติเอกสารให้อยู่ในระบบ workflow ดิจิทัล หรือการออกแบบระบบควบคุมภายในให้รองรับระบบอัตโนมัติ

ความเข้าใจคน (People Insight)

การเปลี่ยนแปลงจะไม่สำเร็จหากคนในองค์กรไม่ยอมรับ นักบัญชีควรมีทักษะในการสื่อสาร สร้างความเข้าใจ และนำพาเพื่อนร่วมงานให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง โดยไม่ลืมว่าทุกคนล้วนมีความกังวลและจุดเริ่มต้นที่ต่างกัน

เทคโนโลยี คือ เครื่องมือ แต่คน คือ หัวใจ

เครื่องมือดิจิทัลสามารถเพิ่มความเร็วและแม่นยำ แต่จะไม่มีคุณค่าเลย หากไม่มีคนที่พร้อมใช้งานอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ นักบัญชีที่มีวิสัยทัศน์ พร้อมเรียนรู้ และเข้าใจทั้งบริบทขององค์กรและจุดแข็งของทีมงาน คือ ผู้นำที่แท้จริงของการเปลี่ยนผ่านในยุคนี้

สร้างเครือข่าย เรียนรู้ร่วมกัน ขับเคลื่อนวิชาชีพ

การเปลี่ยนแปลงในระดับวิชาชีพไม่สามารถเกิดขึ้นลำพัง ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างองค์กรวิชาชีพ ภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อร่วมกันสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดอบรม ถ่ายทอดประสบการณ์ และสนับสนุนกันอย่างต่อเนื่อง

การมีพื้นที่ให้ผู้ประกอบวิชาชีพทุกระดับได้เรียนรู้จากกันและกัน จะช่วยยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงระดับโลก และสร้างแรงสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนผ่านอย่างมั่นคง

บทส่งท้าย: ก้าวต่อไปด้วยกันอย่างยั่งยืน

Digital Accounting คือ มากกว่าการใช้เทคโนโลยีใหม่ แต่คือการวางรากฐานใหม่ให้กับบทบาทของนักบัญชีในโลกที่ไม่หยุดนิ่ง การเปลี่ยนผ่านที่ยั่งยืนเริ่มจากความเข้าใจ เทคโนโลยีคือเครื่องมือ แต่ “คน” คือ หัวใจของความสำเร็จ

เมื่อเราพร้อมปรับตัว ร่วมมือ และเติบโตไปด้วยกัน วิชาชีพบัญชีจะยังคงทรงคุณค่า และเป็นกำลังสำคัญขององค์กรและเศรษฐกิจในระยะยาว

ดร.สุวัจชัย แมนะอำนวยชัย

- หัวหน้า (Audit Partner) Deloitte ประเทศไทย
- คณะกรรมการหลักสูตร CFO in Practice

แนวปฏิบัติสำหรับ CFO

เพื่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

01

พัฒนาความเข้าใจเชิงลึกในธุรกิจ และอุตสาหกรรม

- ศึกษากลยุทธ์องค์กร โครงสร้างธุรกิจ และความต้องการของตลาด
- วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรม เพื่อประเมินโอกาสและความเสี่ยง

02

สร้างระบบการบริหารจัดการทางการเงินที่แข็งแกร่ง

- จัดทำงบประมาณ การวางแผนทางการเงินและการควบคุมต้นทุน
- วางระบบการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน เช่น การจัดการสภาพคล่องและความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

03

เสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย

- สื่อสารกับคณะกรรมการ นักลงทุน และผู้ถือหุ้นอย่างโปร่งใส
- บริหารความสัมพันธ์กับธนาคารและสถาบันการเงิน เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน

04

นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

- ใช้ระบบ ERP หรือซอฟต์แวร์ทางการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
- ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

06

สร้างกลยุทธ์ด้านการจัดหาเงินทุนและการลงทุน

- ประเมินโอกาสในการลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืน
- จัดโครงสร้างเงินทุนที่เหมาะสมระหว่างหนี้สินและทุน

08

ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเชิงกลยุทธ์

- สนับสนุน CEO และคณะผู้บริหารในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์
- ใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมายและวางแผนระยะยาว

10

ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและวิกฤติ

- เตรียมแผนรับมือวิกฤติและความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ
- เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงองค์กรเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายใหม่

05

ส่งเสริมการพัฒนาทีมงาน

- พัฒนาทักษะและความรู้ของทีมงานทางการเงิน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างทีมงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

07

กำกับดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดและกฎหมาย

- ปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำระบบตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันความผิดพลาดและการทุจริต

09

วางแผนเพื่อความยั่งยืนและการเติบโต

- สนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่มีความยั่งยืน (Sustainability)
- กำหนดกลยุทธ์ที่เน้นการสร้างมูลค่าในระยะยาว

บทบาทของ CFO ในฐานะผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญทั้งการเงินและกลยุทธ์ธุรกิจ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างความสำเร็จและความมั่นคงขององค์กรในระยะยาว

โดย นางพรเพ็ญ เอื้อปิยะชาติ
ที่ปรึกษา ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร

การประเมินภาษี – ตัวแปรการเติบโตอย่างยั่งยืน

การดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ต้องมีการวางแผน การดำเนินการที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ การกำกับดูแลกิจการที่ดี และการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่ในเรื่อง การดำเนินงาน เช่น การจัดซื้อ การผลิต การจำหน่าย บุคลากร ภาษีก็เป็นหนึ่งในต้นทุนการดำเนินธุรกิจและตัวแปรที่สำคัญและมีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ การขาดการจัดการที่ดีอาจนำมา

ซึ่งความเสียหายไม่เพียงแคในด้านจำนวนเงินแต่อาจรวมถึงชื่อเสียงของบริษัทหากไม่มีการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งกรมสรรพากรมีแนวโน้มในการจัดเก็บภาษีได้ต่ำกว่าเป้าหมาย และมีข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในมือเป็นจำนวนมาก

ตามมาตรา 19 แห่งประมวลรัษฎากร กรมสรรพากรมีอำนาจในการออกหมายเรียกก่อนประเมินภาษีเงินได้ เพื่อเรียกผู้ยื่นรายการภาษีมาไต่สวนให้ถ้อยคำชี้แจงให้นำรายการบัญชีเอกสารหลักฐานมาแสดง รวมทั้งเรียกพยานไปพบเพื่อให้ถ้อยคำชี้แจงและประเมินภาษีเงินได้ ภายในกำหนดเวลา ดังนี้

ภายใน 2 ปี

นับแต่วันที่มีเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ หากมีเหตุอันควรเชื่อว่า แบบแสดงรายการที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์

ภายใน 3 ปี

นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาการยื่นรายการ หรือนับแต่วันที่ได้ยื่นรายการกรณีได้รับการขยายเวลาให้ยื่นรายการ แล้วแต่กรณี เพื่อประโยชน์ในการคืนภาษี

ภายใน 5 ปี

นับแต่วันยื่นรายการ กรณีมีหลักฐาน หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากร

ในกรณีกรมสรรพากรไม่ออกหมายเรียกภายในกำหนดเวลาข้างต้น ก็ยังมีอำนาจประเมินภาษีเงินได้โดยใช้ข้อมูลจากรายการภาษีที่ยื่น ตามมาตรา 18 แห่งประมวลรัษฎากร และในกรณีผู้มีเงินได้ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี กรมสรรพากรก็มีอำนาจออกหมายเรียกตามมาตรา 23 และประเมินภาษีได้ภายในระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่ผู้มีเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการภายในกำหนดเวลายื่นรายการ หรือ นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นรายการกรณียื่นแบบแสดงรายการล่าช้าหรือไม่ได้ยื่นตามมาตรา 193/30 และมาตรา 193/31 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากประมวลรัษฎากรมิได้มีบทบัญญัติเรื่องอายุความการประเมินภาษีเงินได้ไว้

ในส่วนภาษีมูลค่าเพิ่ม เจ้าพนักงานมีอำนาจประเมินตามมาตรา 88/6 แห่งประมวลรัษฎากร ตามกำหนดเวลา ดังนี้

ภายใน 2 ปี

นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลา
ยื่นแบบแสดงรายการ หากยื่นแบบ
ภายในกำหนดเวลา

ภายใน 2 ปี

นับแต่วันที่ยื่นแบบแสดงรายการ
ภาษีแต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วัน
สุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบ
แสดงรายการภาษี กรณียื่นแบบ
แสดงรายการภาษีเกินกำหนดเวลา

ภายใน 10 ปี

นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลา
ยื่นแบบแสดงรายการภาษี หากมิได้
ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือยื่น
แบบแสดงรายการภาษีโดยแสดง
ฐานภาษีต่ำกว่ามูลค่าที่ผู้ประกอบการ
ได้รับหรือพึงได้รับเป็นจำนวน
เกินกว่าร้อยละ 25 ของฐานภาษี
ที่แสดงในแบบแสดงรายการภาษี

ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ก็เช่นเดียวกับภาษีเงินได้ซึ่งประมวลรัษฎากรมิได้มีบทบัญญัติเรื่องอายุความการประเมินภาษีไว้โดยเฉพาะ จึงต้องใช้อายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ 10 ปี นับแต่วันยื่นแบบแสดงรายการหากยื่นแบบภายในกำหนดเวลา หรือนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นรายการ แต่ถ้าเป็นกรณีมิได้ยื่นแบบก็นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบกรณียื่นแบบแสดงรายการล่าช้าหรือไม่ได้ยื่น

ดังนั้น แม้มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และมาตรา 87/3 แห่งประมวลรัษฎากร จะกำหนดให้เก็บรักษาเอกสารหลักฐานทางบัญชีและภาษีไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันปิดบัญชี หรือวันยื่นแบบแสดงรายการภาษี หรือวันทำรายงานแล้วแต่กรณี และอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีสามารถสั่งขยายเวลาการเก็บรักษาให้เกิน 5 ปีได้ แต่ต้องไม่เกิน 7 ปี ก็ตาม บริษัทควรพิจารณาในบริบทของบริษัทว่าควรเก็บรักษาหลักฐานเอกสารไว้นานเท่าไร

นางสาวเพชรฯ สมบุญยว

ที่ปรึกษา ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร

สิ่งที่ไม่ควรมองข้าม ในงานบัญชีภาษี สำหรับผู้ประกอบการ ที่ทำการตลาดแบบตรง

ในยุคดิจิทัลที่การซื้อขายเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การทำตลาดแบบตรง (Direct Marketing) ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มยอดขายและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตลาดแบบตรง (Direct Marketing) เป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้ขายติดต่อกับลูกค้าเป้าหมายโดยตรง โดยไม่ผ่านตัวกลางหรือร้านค้า ซึ่งมีลักษณะเด่นคือการสื่อสารแบบเฉพาะเจาะจงและมักสามารถวัดผลได้ชัดเจน อย่างไรก็ตาม แม้การทำตลาดแบบตรงจะช่วยให้เข้าถึงลูกค้าได้เร็ว ไม่ว่าจะขายผ่าน ออนไลน์ หรือ ออฟไลน์ ล้วนมีกฎหมายและภาษีที่เกี่ยวข้องโดยตรง ผู้ประกอบการจำเป็นต้องเข้าใจและปฏิบัติตามเพื่อป้องกันการทำผิดกฎหมายโดยไม่รู้ตัว และมีผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยกลับมองข้ามสิ่งสำคัญอย่าง “งานบัญชีภาษี” ซึ่งเป็นหัวใจในการบริหารจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืน

ทำความเข้าใจกับตลาดแบบตรง

พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 มาตรา 3 “ตลาดแบบตรง” หมายความว่า การทำตลาดสินค้าหรือบริการในลักษณะของการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้าหรือบริการโดยตรงต่อผู้บริโภคซึ่งอยู่ห่างโดยระยะทางและมุ่งหวังให้ผู้บริโภคแต่ละรายตอบกลับเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง นั้น

สรุป ตลาดแบบตรง จึงหมายถึงการที่ผู้ขายทำการตลาดโดยติดต่อกับลูกค้าโดยตรงผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

การส่งจดหมายโดยตรง
(Direct Mail)

การตลาดทางโทรศัพท์
(Telemarketing)

การตลาดทางอีเมล
(Email Marketing)

การตลาดผ่าน SMS
หรือ Chatbot

การตลาด
ผ่าน Platform ต่างๆ

การตลาดออนไลน์
แบบเฉพาะบุคคล
เช่น โฆษณaban Facebook หรือ
Google ที่ตรงกลุ่มเป้าหมาย

ซึ่งธุรกรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นแบบเรียลไทม์ ส่งผลให้การเก็บบันทึกและควบคุมบัญชีต้องมีความละเอียด รอบคอบ และเป็นระบบ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าตลาดแบบตรง

1 พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545

กฎหมายนี้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและการตลาดแบบตรงต้องจดทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) หากไม่จดทะเบียนแต่ประกอบธุรกิจเข้าข่าย **อาจมีโทษปรับสูงสุดถึง 100,000 บาท หรือ จำคุกไม่เกิน 1 ปี** นอกจากการจดทะเบียนแล้ว ยังต้องมีการรายงานการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ทุกปี

แบบรายงานการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๖๒

(บริษัท/ห้างหุ้นส่วน/บุคคลธรรมดา) (เลขทะเบียนนิติบุคคล/เลขประจำตัวประชาชน)

ลำดับที่	หัวข้อ	โปรดกรอรายละเอียด	หมายเหตุ
๑	รายได้ก่อนหักรายจ่ายจากการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง (ตามรอบปีภาษี) แบ่งงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบรับรองความถูกต้องแล้ว	จำนวน..... บาท	
๒	ข้อมูลการประกอบธุรกิจ		
	- ประเภทหรือชนิดของสินค้าหรือบริการ จำนวน รายการ จำนวน รายการ จำนวน รายการ จำนวน รายการ จำนวน รายการ	- ประเภทหรือชนิดของสินค้าหรือบริการ จำนวน รายการ จำนวน รายการ จำนวน รายการ จำนวน รายการ จำนวน รายการ	
๓	วิธีการสื่อสารข้อมูลเพื่อเสนอขายสินค้า		
	- ช่องทางการสั่งซื้อ	- วิธีการชำระเงิน	
		- วิธีการส่งสินค้า	
			
๔	สภาพปัญหา/แนวทางแก้ไข		

* รายงานการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง ให้ยื่นต่อนายทะเบียนภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นรอบปีภาษี

ลงชื่อ กรรมการ/ผู้รับมอบอำนาจ
(.....) (ผู้รายงาน)
(ตราประทับ ถัดมา)

การยกเว้น ไม่ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายนี้ ต้องมีคุณสมบัติ ตามกฎกระทรวงกำหนดการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ถือว่าเป็นตลาดแบบตรง พ.ศ. 2561 ได้แก่

- 1 มีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เกินหนึ่งล้านแปดแสนบาทต่อปี
- 2 การขายสินค้าหรือบริการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้ขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- 3 การขายสินค้าหรือบริการของวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
- 4 การขายสินค้าหรือบริการของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมาย

2 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

หากมีการขายของผ่านเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Facebook, LINE OA, Instagram หรือ Shopee คุณอยู่ภายใต้กฎหมายนี้

ข้อกำหนดที่สำคัญ:

ต้องแสดงข้อมูลของผู้ขาย
เช่น ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์
และเลขทะเบียนพาณิชย์ (ถ้ามี)

การทำสัญญา การสั่งซื้อ และการ
ชำระเงินทางออนไลน์ ถือเป็น
ธุรกรรมที่มีผลตามกฎหมาย

3 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

กฎหมายนี้ให้ความคุ้มครองลูกค้า เช่น

ห้ามหลอกลวง
โฆษณาเกินจริง

ต้องรับผิดชอบ
หากสินค้ามีปัญหา

ลูกค้ามีสิทธิเปลี่ยนคืนสินค้า
ในกรณีที่ไม่ได้รับตรง
ตามที่ตกลงกันได้

4 ภาษีตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับตลาดแบบตรง

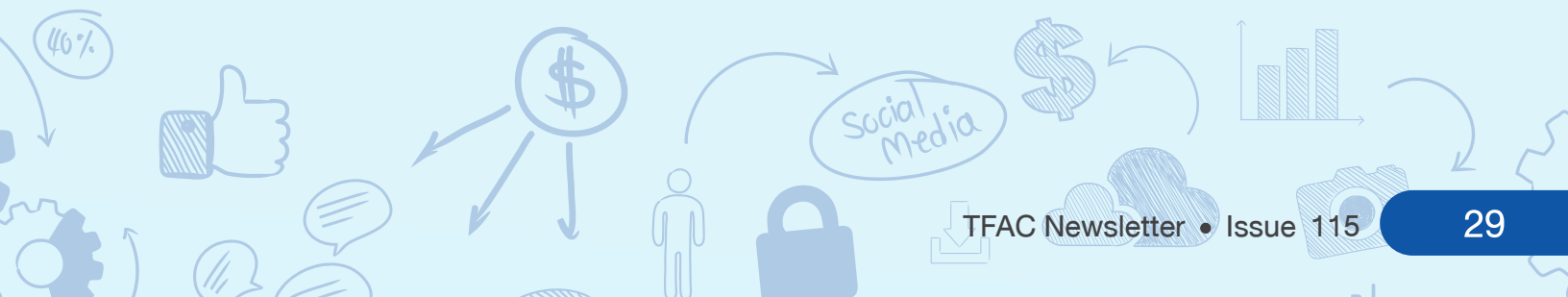
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)
หากรายได้เกิน 1.8 ล้านบาท/ปี
ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
(ภ.พ.20)

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา/
นิติบุคคล

ภาษีหัก ณ ที่จ่าย
(กรณีจ้างงาน/จ่ายค่าบริการ)

ผู้ประกอบการที่ทำการตลาดแบบตรงต้องให้ความสำคัญกับงานบัญชีและภาษี

1. ติดตามรายรับรายจ่ายแบบแม่นยำ

ธุรกรรมจำนวนมากที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน หากไม่มีระบบบัญชีที่ดี จะทำให้ยากต่อการประเมินผลกำไรที่แท้จริง

3. วางแผนธุรกิจและการเงิน

ข้อมูลบัญชีที่ชัดเจนช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถวิเคราะห์รายได้ ค่าใช้จ่าย และผลตอบแทนของแต่ละแคมเปญการตลาดได้อย่างแม่นยำ

2. จัดการภาษีอย่างถูกต้อง

รายได้จากการขายผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ อาจต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีเงินได้ การบันทึกบัญชีที่ถูกต้องช่วยให้ยื่นภาษีได้อย่างมั่นใจและไม่โดนตรวจสอบย้อนหลัง

4. เสริมความน่าเชื่อถือทางธุรกิจ

หากคุณต้องการขยายธุรกิจโดยการขอสินเชื่อหรือร่วมทุนกับนักลงทุน ข้อมูลทางบัญชีที่เป็นระบบ คือเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่น

เครื่องมือบัญชีที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการที่ทำการตลาดแบบตรง

โปรแกรมบัญชีออนไลน์

(Cloud Accounting Software)

แอปพลิเคชันบันทึกรายรับรายจ่ายแบบเรียลไทม์

ระบบเชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มขายของ

เช่น Shopee, Lazada, LINE Shop, TikTok

ที่ปรึกษาทางบัญชี

เช่น นักบัญชีภาษีอากร ผู้ทำบัญชีที่เข้าใจธุรกิจตลาดแบบตรงโดยเฉพาะ

บทสรุป

การทำตลาดแบบตรงช่วยให้เข้าถึงลูกค้าได้ง่ายและรวดเร็ว แต่ความสำเร็จที่ยั่งยืนจำเป็นต้องมี ระบบบัญชีและการจัดการด้านภาษีที่ดีเป็นรากฐาน ผู้ประกอบการไม่ควรมองข้ามเรื่องนี้ เพราะหากไม่มีระบบบัญชีที่ดี ธุรกิจที่เติบโตอย่างรวดเร็วอาจสะดุดลง เพราะความวุ่นวายด้านการเงินและภาษี ดังนั้น หากจะเป็นผู้ประกอบการที่เริ่มต้นธุรกิจและทำการตลาดแบบตรงวันนี้ การวางระบบบัญชีตั้งแต่ต้นคือการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด

ทรงพระเจริญ

๑๒ สิงหาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระพันปีหลวง: แรงบันดาลใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและวิชาชีพบัญชี

วาระมหามงคลแห่งเดือนสิงหาคมนี้ นับเป็นโอกาสอันดีที่ TFAC Newsletter ฉบับที่ 115 ได้ร่วมเฉลิมฉลองเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ซึ่งในปีนี้เป็นพระองค์ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 93 พรรษา

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันล้นเกล้าล้นกระหม่อมที่ทรงอุทิศพระองค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรงเป็นแรงบันดาลใจในการส่งเสริมความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ รวมถึงด้านการบัญชีและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน

สมเด็จพระพันปีหลวงทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2475 ทรงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เปี่ยมด้วยพระปรีชาสามารถในหลากหลายสาขา ทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นพระราชินีคู่พระบารมีของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และทรงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนพระราชกรณียกิจนานัปการ โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า

กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่างทรงสืบสานพระราชปณิธานอันแน่วแน่ของสมเด็จพระพันปีหลวง ผ่านการขับเคลื่อนโครงการด้านการบัญชีที่สำคัญ อาทิ

1. โครงการส่งเสริมการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกรในโครงการพระราชดำริ

ส่งเสริมให้เกษตรกรเรียนรู้การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองและครอบครัว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมและวางแผนทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจประกอบอาชีพ ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

2. โครงการบัญชีโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร

มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในพื้นที่ห่างไกล โดยปลูกฝังให้รู้จักการจดบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายส่วนตัวผ่านการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อสร้างพื้นฐานด้านการเงินที่มั่นคง ถ่ายทอดความรู้สู่ครอบครัวและชุมชน และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต รวมถึงการพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนให้มีความมั่นคงทางรายได้ โดยใช้บัญชีเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพชีวิต

3. โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมสหกรณ์ และเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

ดำเนินการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบองค์รวม ทั้งด้านการเกษตร สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม พร้อมสอดแทรกการเรียนรู้การทำบัญชีในกิจกรรมต่างๆ เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรักการบันทึกบัญชี และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยเน้นให้บัญชีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

4. โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพประชาชน

ส่งเสริมความรู้ด้านการจัดทำบัญชีในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการศึกษาข้อมูล ประสานงาน และจัดทำแผนงาน พร้อมคัดเลือกบุคลากรในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่สอน และติดตามผลการจัดทำบัญชี

5. โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

มุ่งเน้นการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีแก่กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง และนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น พึ่งพาตนเองได้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวให้ดียิ่งขึ้น

พระราชจริยวัตรอันงดงามของสมเด็จพระพันปีหลวง เป็นแรงบันดาลใจให้กับประชาชน โครงการเหล่านี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมความรู้ด้านการบัญชี การเงินและการจัดการเท่านั้น แต่ยังปลูกฝังแนวคิดแห่งความพอเพียง ความรับผิดชอบ และการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศในทุกมิติ

ในวาระมหามงคลนี้ ขอเชิญชวนผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี น้อมนำพระราชจริยวัตรของพระองค์และราชวงศ์จักรีทุกพระองค์ มาเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน ด้วยการยึดมั่นในความซื่อสัตย์ ความรอบคอบ และความโปร่งใส พร้อมทั้งใช้ความรู้ทางการบัญชี เป็นเครื่องมือในการสร้างคุณูปการแก่ชาติ เศรษฐกิจ และสังคมไทย อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ขอขอบคุณรูปภาพและข้อมูลจาก :

<https://cad.go.th/>
<https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1120040>
<https://th-images.hellomagazine.com/wp-content/uploads/2022/08/11122043/DSCF2032-1024x672.webp>
<https://phcjc.coj.go.th/th/content/category/detail/id/12137/iid/255884>
<https://today.line.me/th/v3/article/9mP2Ev3>
<https://cc.lnwfile.com/hjxxv3.jpg>
<https://www1.ago.go.th/rg5/queen-ninth-king/>
<https://www.phuketkidsschool.ac.th/?p=13054>

มาคุยกันสักนิด ก่อนคิดจะร้องเรียน

วัตถุประสงค์ของการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

ให้ความคุ้มครองผู้ใช้บริการเงิน รักษาความเชื่อมั่นในวิชาชีพ และกำกับดูแลให้การประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามจรรยาบรรณ โดยจะรับพิจารณาเฉพาะกรณีที่มีการระบุด่วนของผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาอย่างชัดเจน และไม่รับแจ้งเบาะแสแบบไม่ระบุด่วน

ขอบเขตการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

1

ต้องเป็นเรื่อง
จรรยาบรรณ
ที่อยู่ในอำนาจ
ของคณะกรรมการ
จรรยาบรรณ

2

ให้ร้องเรียน
ต่อประธาน
คณะกรรมการ
จรรยาบรรณโดยตรง

3

รับเฉพาะกรณี
การกระทำผิด
จรรยาบรรณของ
ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี
(ผู้ทำบัญชีและ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต)

4

ไม่รวมการกล่าวหา

บุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิก
หรือยังกะเบียด

นิติบุคคลที่ใช้บริการ
ทางวิชาชีพบัญชี

(ให้ร้องเรียนต่อ
สภาวิชาชีพบัญชีโดยตรง)

5

คณะกรรมการจรรยาบรรณ
ไม่สามารถดำเนินการ:

1

ยุติข้อพิพาท

2

เจรจาบริการ

3

ดำเนินคดีทางแพ่ง/อาญา

4

ช่วยเจรจากับเอกสารบัญชี

การยื่น คำกล่าวหา

01

ต้องยื่นโดยเร็ว และเป็นเรื่องที่
ผู้กล่าวหาได้รับทราบโดยตรงเท่านั้น

02

ต้องกล่าวหาภายใน **1 ปี** นับจากวันที่
ทราบเรื่องและรู้ตัวผู้กระทำผิด และต้อง
ไม่เกิน **3 ปี** จากวันที่กระทำผิด

03

ต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรโดยใช้ **แบบ จ.บ.1**
(ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี)
และส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือยื่นด้วยตนเอง
ที่สำนักงานคณะกรรมการการจรรยาบรรณ
สภาวิชาชีพบัญชี

04

ต้องจัดทำสำเนาตามจำนวนผู้ถูกกล่าวหาและรับรอง
สำเนาถูกต้องทุกฉบับ

05

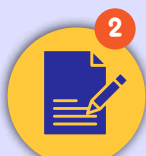
ต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน (กรณีร้องเรียนเอง)
หรือเอกสารมอบอำนาจ (กรณีมอบหมายผู้อื่น/นิติบุคคล)
พร้อมอากรแสตมป์ 30 บาท

บอกเล่ารายละเอียดและหลักฐานประกอบคำกล่าวหา:

1 ระบุ **ข้อมูลผู้ถูกกล่าวหา**
เช่น ชื่อ-สกุล ความเกี่ยวข้อง
ที่อยู่ ที่ทำงาน เบอร์โทรศัพท์
และเลขทะเบียนผู้สอบบัญชี
รับอนุญาตหรือเลขที่สมาชิก (ถ้ามี)

2 **อธิบายพฤติกรรมที่สงสัย**
ว่าผิดจรรยาบรรณอย่างชัดเจน
(ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่
และผิดจรรยาบรรณทางวิชาชีพอย่างไร)

3 **ต้องแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้อง**
เช่น เอกสารข้อตกลง บทสนทนา อีเมล
หรือเอกสารแจ้งความที่มีข้อมูลชัดเจน

4 **ต้องใช้ข้อมูลติดต่อของท่าน**
ในฐานะผู้กล่าวหาอย่างครบถ้วน
และชัดเจน

ภายหลังการกล่าวหา

1

อาจมีเจ้าหน้าที่ติดต่อ
เพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมจากท่านก็ได้

2

คณะกรรมการจรรยาบรรณ
จะพิจารณาคำกล่าวหาตามอำนาจ
หน้าที่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ
และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
โดยจะถือปฏิบัติอย่างทัดเทียมกัน
ในทุกกรณี และเพื่อป้องกัน
ความขัดแย้งทางผลประโยชน์
กรรมการจรรยาบรรณ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จะไม่เข้าร่วม
พิจารณาในเรื่องนั้น ๆ

3

ก่อนการรับเรื่อง
คณะกรรมการจรรยาบรรณ
จะพิจารณาเบื้องต้น
ว่าการกล่าวหาอยู่ในกรอบเวลา
ตามกฎหมายและมีมูลหรือไม่เพียงพอ
โดยภายหลังรับเรื่องจะดำเนินการ
สอบสวนในรายละเอียดต่อไป
ทั้งนี้อาจมีการแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการสอบสวนหรือไม่ก็ได้

4

ในการสอบสวนจะส่งสำเนาแบบคำกล่าวหา
(แบบ จ.บ.1) ของท่านไปให้ผู้ถูกกล่าวหา
แต่ละรายเพื่อทำคำชี้แจง จะมีการแจ้งรายชื่อ
กรรมการจรรยาบรรณ/อนุกรรมการสอบสวน
ให้ท่านและผู้ถูกกล่าวหาพิจารณาใช้สิทธิคัดค้าน (ถ้ามี)

5

เมื่อมีข้อสรุป คณะกรรมการจรรยาบรรณ
จะแจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือ

กรณียุติพร้อมความเห็นที่ใช้ยุติเรื่อง

กรณีมีการลงโทษ โดยบทลงโทษ
ประกอบด้วยการตัดเงินเดือนเป็นหนังสือ
ภาคทัณฑ์ พักใช้ใบอนุญาต/ห้ามการ
ประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี
(ไม่เกิน 3 ปี) หรือเพิกถอนใบอนุญาต
/สั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิก
สภาวิชาชีพบัญชี

6

จะไม่มีเปิดเผยผลการพิจารณา
ต่อสาธารณชน

7

ระหว่างการสอบสวน
จะไม่มีการแจ้งความคืบหน้า
ของการสอบสวน

สิทธิในการอุทธรณ์ หากท่านมีความเห็นต่างกับคำสั่ง ของคณะกรรมการจรรยาบรรณ

กรณีมีคำสั่งลงโทษ/ยกคำกล่าวหา
หากท่านไม่พอใจผลการตัดสินสามารถใช้
สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกำกับดูแล
การประกอบวิชาชีพบัญชี
กระทรวงพาณิชย์ ได้ภายใน 30 วัน
นับแต่วันที่ท่านทราบคำสั่ง

กรณีมีคำสั่งไม่รับคำกล่าวหา
ท่านมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง
ภายใน 90 วัน นับแต่วัน
ที่ท่านได้รับหนังสือแจ้งผล
การพิจารณาคำกล่าวหา

เรื่องอื่น ๆ

กรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการ
สอบสวนถือเป็น**เจ้าพนักงานตามประมวล
กฎหมายอาญา**โดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการ
พิจารณาจรรยาบรรณจะมีการเก็บรักษา
เป็นความลับและปฏิบัติตามแนวทางป้องกัน
ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน คณะกรรมการ
จรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการ
สอบสวน**มีอำนาจตามกฎหมาย**
ในการเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมา
ให้ถ้อยคำ ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือ
จัดส่งเอกสารหลักฐาน

คณะกรรมการจรรยาบรรณแนะนำให้ท่านตรวจสอบสถานะ
ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีแต่ละรายก่อนร้องเรียน
หากต้องการใช้บริการจากบุคคลดังกล่าว
สามารถตรวจสอบได้ที่ www.tfac.or.th
หรือ Scan QR Code

หากมีข้อสงสัยเพิ่มเกี่ยวกับการร้องเรียน
สามารถสอบถามได้ที่

สำนักงานคณะกรรมการจรรยาบรรณ

โทรศัพท์ 086-3072011, 086-3267401

ในวันทำการตั้งแต่วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 9.00 - 17.00 น.

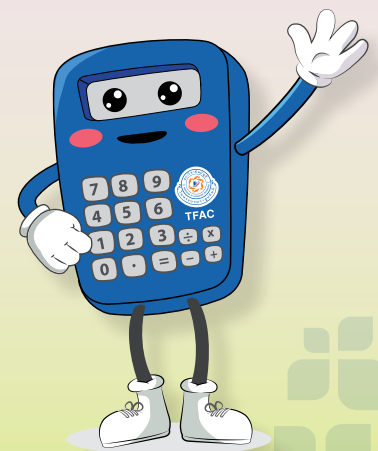

เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 เวลา 09.00 – 12.00 น. สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดการประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี 2568 โดยวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นรูปแบบที่คำนึงถึงความสะดวกของสมาชิกสามารถเข้าร่วมประชุมได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมเหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล

ในการประชุม นายวินิจ ศิลามงคล นายกสภาวิชาชีพบัญชี เป็นประธานในที่ประชุม พร้อมด้วยคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี และผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ โดยมีสมาชิกเข้าร่วมประชุมกว่า 1,500 คน สะท้อนถึงการมีส่วนร่วมและการให้ความสำคัญกับการพัฒนายวิชาชีพบัญชี ร่วมกันของผู้ประกอบวิชาชีพทั่วประเทศ

QUALITY
TRUST
INTEGRITY
TRANSPARENCY
INDEPENDENCE

การประชุมใหญ่สามัญประจำปีถือเป็นเวทีสำคัญในการรายงานผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา ประชุมปรึกษาหารือ ตลอดจนกำหนดทิศทางของสภาวิชาชีพบัญชีในปีต่อไป โดยครั้งนี้ได้มีการดำเนินการตามระเบียบวาระอย่างครบถ้วน 10 วาระ ดังนี้

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ประธานในที่ประชุมได้กล่าวต้อนรับสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมกล่าวถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อวิชาชีพบัญชี โดยได้เน้นย้ำถึงพันธกิจของสภาวิชาชีพบัญชีในการสนับสนุนสมาชิกให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทำงานของสภาวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง

วาระที่ 2 พิจารณารับรองรายงานการประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี 2567 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2567

ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติรับรองรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2567 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2567

วาระที่ 3 รายงานผลการดำเนินงานสภาวิชาชีพบัญชี ปี 2567

สภาวิชาชีพบัญชีได้นำเสนอผลการดำเนินงานในรอบปี 2567 ครอบคลุมภารกิจสำคัญ เช่น การพัฒนามาตรฐานทางวิชาชีพบัญชี การกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี การยกระดับคุณภาพการสอบบัญชี รวมถึงกิจกรรมเพื่อสังคมและการส่งเสริมการรับรู้ต่อสาธารณชน ซึ่งล้วนเป็นเครื่องยืนยันถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับวิชาชีพบัญชีให้ทัดเทียมระดับสากล

วาระที่ 4 พิจารณออนุมัติงบประมาณของสภาวิชาชีพบัญชี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2567

ที่ประชุมได้พิจารณาและอนุมัติงบประมาณของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งจัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สะท้อนถึงการบริหารงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

วาระที่ 5 พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าตอบแทนการสอบบัญชี ประจำปี 2568

ที่ประชุมได้พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีสำหรับปี 2568 พร้อมกำหนดค่าตอบแทนการสอบบัญชี โดยเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลที่เหมาะสม

วาระที่ 6 พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการจรรยาบรรณ แทนกรรมการจรรยาบรรณที่จะครบวาระและแต่งตั้งเพิ่ม

เพื่อรักษามาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลที่เหมาะสมให้ดำรงตำแหน่งกรรมการจรรยาบรรณแทนตำแหน่งที่จะครบวาระและแต่งตั้งเพิ่ม จำนวน 10 คน โดยพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์

วาระที่ 7 พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของนายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง พ.ศ. ...

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับเพื่อกำหนดวิธีการจัดการเลือกตั้ง โดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงกระบวนการเลือกตั้งอย่างเป็นธรรมและตรวจสอบได้ เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใส ธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และการเข้ามามีส่วนร่วมของสมาชิกในทุกภูมิภาค

วาระที่ 8 พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการเข้ารับการฝึกอบรม หรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. ...

ที่ประชุมได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติงานสอบบัญชี ให้สามารถแจ้งไม่ปฏิบัติงานสอบบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชีได้

วาระที่ 9 รายงานโครงการปรับปรุงอาคารสภาวิชาชีพบัญชีเพื่อทราบ

คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแผนการปรับปรุงอาคารสำนักงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสมาชิกและประชาชน ตลอดจนการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิก กรรมการ พนักงาน และชุมชน

วาระที่ 10 เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

เป็นช่วงเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็น สอบถาม เสนอแนะแนวทางพัฒนา ตลอดจนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยข้อเสนอแนะต่าง ๆ ได้ถูกรวบรวมและนำเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อพิจารณา

วาระในการประชุมใหญ่สามัญครั้งนี้ที่เป็นเรื่องเพื่อพิจารณาทั้งหมดนั้น ที่ประชุมโดยเสียงข้างมาก “เห็นชอบ” แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือกันอย่างดีระหว่างสมาชิกและสภาวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชี ขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่ให้เกียรติเข้าร่วมประชุมและร่วมเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางและยกระดับวิชาชีพบัญชีไทย ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกทุกท่านจะถูกรวบรวมเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการทำงานในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อสมาชิกและการเตรียมความพร้อมวิชาชีพบัญชีไทยสู่การเปลี่ยนผ่านในยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน

สภาวิชาชีพบัญชี ยังคงยึดมั่นในพันธกิจเพื่อยกระดับคุณภาพวิชาชีพบัญชีไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล พร้อมส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณ และความโปร่งใสเพื่อสร้างความเชื่อมั่นทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง

อ่านรายงานประจำปี ได้ที่
<https://www.tfac.or.th/Article/Detail/66553>

รับชมผลการดำเนินงานปี 2567 (วาระ 3) ได้ที่
<https://www.youtube.com/watch?v=GVRhjpFqIK0&t=24s>

TFAC
Summit 2025

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ขอเชิญทุกท่านเข้าร่วม

TFAC's Accounting Professions Summit 2025:

Shaping the Future of Accounting Professions

วันพฤหัสบดีที่ 4 กันยายน 2568

🕒 09.00 – 16.30 น.

ห้อง Convention Center ชั้น 22 โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์

Scan for
Register

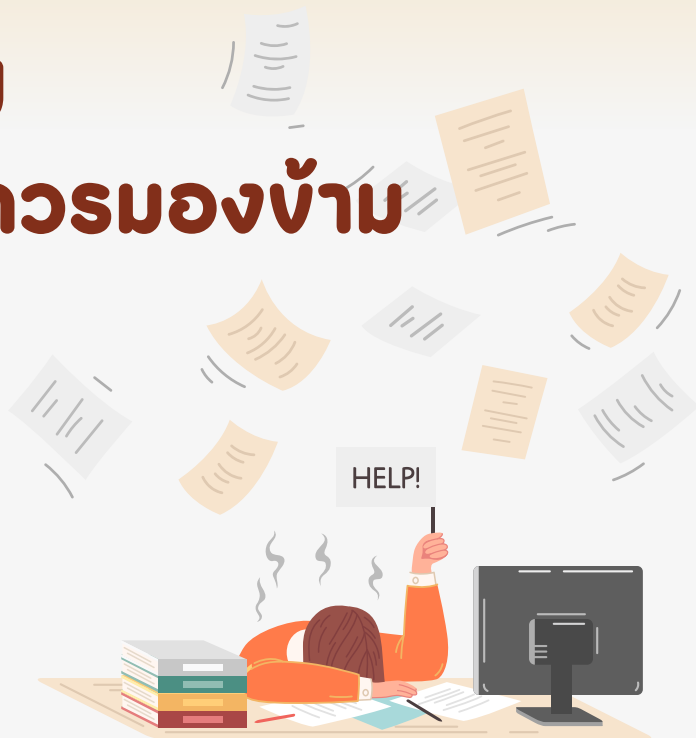
FOLLOW US ON SOCIAL MEDIA @tfac.family

www.tfac.or.th

ออฟฟิศซินโดรม ภัยเงียบที่นักบัญชีไม่ควรมองข้าม

ในโลกของตัวเลข การทำงานการเงิน และดิจิทัล ที่หมุนไปอย่างต่อเนื่อง วิชาชีพบัญชี คือหนึ่งในกลุ่มอาชีพที่ต้องใช้ทั้งสมาธิ ความแม่นยำ และการนั่งทำงานหน้าจคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำงบ ตรวจสอบงบการเงิน หรือวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน งานเหล่านี้ล้วนต้องอาศัยสมาธิและความต่อเนื่อง

นักบัญชีจำนวนมากกำลังเผชิญกับ “ศัตรูที่มองไม่เห็น” ที่แฝงอยู่ในพฤติกรรมการทำงานของเราเอง นั่นคือ “ออฟฟิศซินโดรม” (Office Syndrome) - กลุ่มอาการที่อาจดูเหมือนไม่รุนแรงในระยะแรก แต่หากปล่อยไว้นานอาจลุกลามจนกระทบต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต และคุณภาพการทำงานได้อย่างคาดไม่ถึง

ออฟฟิศซินโดรมเกิดขึ้นได้อย่างไร

นักบัญชีโดยทั่วไปต้องใช้เวลาในการทำงานหน้าคอมพิวเตอร์เฉลี่ย 6-10 ชั่วโมงต่อวัน โดยมีลักษณะงานที่มักจะ

ต้องเพ่งสายตากับตัวเลขและรายละเอียดเป็นเวลานาน

ใช้แป้นพิมพ์และเมาส์ติดต่อกันโดยไม่มีเวลาพัก

อยู่ในท่าทางเดิม ๆ โดยเฉพาะการนั่งก้มหลัง ห่อไหล่

ทำงานด้วยความเร่งรีบ เช่น ช่วงปิดงบ หรือฤดูยื่นแบบภาษี

พฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อระบบกล้ามเนื้อ กระดูก และสายตา ทำให้เกิดอาการต่าง ๆ เช่น ปวดคอ บ่า ไหล่ หลัง ตึงสะบัก ขามือ ปวดศีรษะ ไปจนถึงสายตาพร่ามัวหรืออ่อนเพลียทางสมอง ซึ่งหลายคนอาจไม่รู้ว่าการเหล่านี้มีต้นเหตุมาจาก “การทำงานในแบบที่เคยชิน”

หากเจ้าตัวไม่ตระหนัก อาการที่ดูเหมือน “เล็กน้อย” อาจพัฒนาไปเป็นอาการเรื้อรัง เช่น กล้ามเนื้ออักเสบเรื้อรัง เอ็นอักเสบ หรือหมอนรองกระดูกเคลื่อน ซึ่งต้องใช้เวลารักษายาวนานและอาจส่งผลต่อความสามารถในการทำงานในระยะยาว

ผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน

แม้นักบัญชีจะมีความอดทนสูง แต่นักวิจัยหลายรายพบว่าการทำงานในภาวะออฟฟิศซินโดรมเรื้อรังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

สมาธิลดลง: อาการปวดรบกวนสมอง ทำให้การตรวจสอบผิดพลาดมากขึ้น

เวลาการทำงานเพิ่มขึ้น: เพราะต้องพักบ่อยหรือทำงานช้าลงจากความล้า

ความเสี่ยงของข้อผิดพลาดเพิ่มขึ้น: การกรอกตัวเลขผิดหรือพลาดการวิเคราะห์ที่สำคัญ

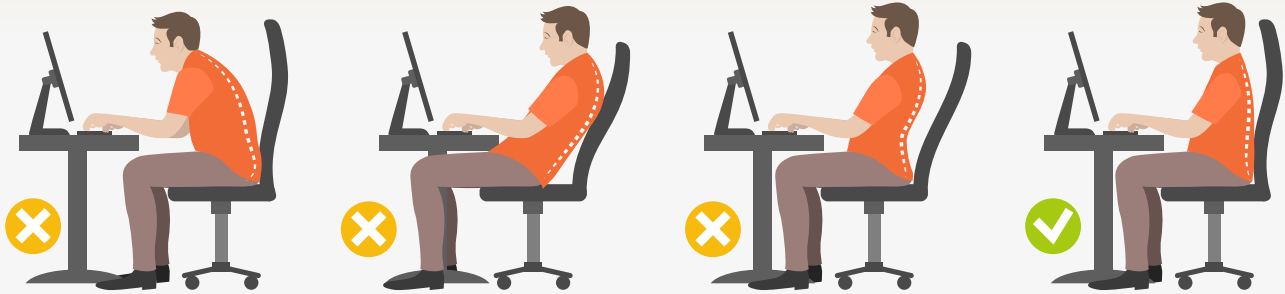

ขาดงานบ่อยขึ้น: เนื่องจากต้องไปพบแพทย์หรือลาพักรักษาตัว

ความเครียดสะสม: จากทั้งร่างกายและความกดดันงานที่ทวีขึ้นเรื่อย ๆ

ซึ่งหากดูในภาพรวม ออฟฟิศซินโดรมไม่ได้เป็นเพียงเรื่องสุขภาพเท่านั้น แต่กลายเป็นปัจจัยที่กระทบต่อ “คุณภาพงานบัญชี” อย่างแท้จริง

ออฟฟิศซินโดรมจะป้องกันได้อย่างไร

01 จัดโต๊ะทำงานให้เข้ากับสรีระ

หน้าจอควรอยู่ในระดับสายตา และห่างจากตาประมาณ 1 ช่วงแขน

เก้าอี้ควรมีพนักพิงหลังส่วนล่าง (Lumbar Support) และปรับระดับได้

พิมพ์งานโดยให้ข้อศอกอยู่ในมุม 90 องศา หลีกเลี่ยงการยกไหล่

02 ใช้สูตร “20-20-20” กับสายตา

ทุก 20 นาที ให้พักสายตาโดยมองไปไกล 20 ฟุต (ประมาณ 6 เมตร) เป็นเวลา 20 วินาที เพื่อป้องกันตาล้า

03 ลุกขึ้นเปลี่ยนอิริยาบถทุกชั่วโมง

เดินไปตักน้ำ ยืดเหยียดเบา ๆ หรือหมุนคอเบาๆ จะช่วยให้กล้ามเนื้อไม่ตึงเครียด

04 ฝึกทำยืดกล้ามเนื้อแบบง่าย ๆ ที่โต๊ะทำงาน

เช่น ท่ายืดไหล่หน้า ท่ายืดหลังบน หรือท่าหมุนข้อมือ ซึ่งใช้เวลาเพียง 2-3 นาที แต่ได้ผลลัพธ์ระยะยาว

05 สื่อสารกับหัวหน้าเรื่องการงานและเวลา

การจัดสรรเวลาให้มีช่วงพักระหว่างงาน ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ จะช่วยลดความตึงเครียด และทำให้สมองปลอดโปร่งมากขึ้น

บัญชีแม่ข่าย สภาพาก็ต้องมั่นคง

ในยุคที่โลกหมุนเร็ว และงานบัญชีถูกคาดหวังให้ “แม่น” “เร็ว” และ “ตรงเวลา” สภาพภาพของนักบัญชีจึงยังต้องได้รับการใส่ใจมากขึ้น เพราะ “คน” คือทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กร

ออฟฟิศซินโดรมอาจเป็นเพียงอาการเมื่อยเล็กน้อยในวันนี้ แต่หากละเลย ก็อาจกลายเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้คุณต้องหยุดงานหรือสูญเสียสมรรถนะในการทำงานที่ต้องการความละเอียดสูง

นักบัญชีที่ดีไม่เพียงแต่ต้องวางระบบบัญชีให้มีมาตรฐานเท่านั้น แต่ยังต้องรู้จักวางระบบดูแลสภาพของตนเองให้สมดุลไปพร้อมกัน เพราะคุณภาพงานที่ดี ย่อมเกิดจากร่างกายและจิตใจที่พร้อมจะรับมือกับทุกความท้าทายในโลกของตัวเลขอย่างยั่งยืน

โดย ส่วนงานสื่อสารองค์กร

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ 0 2685 2500 โทรสาร 0 2685 2501 e-Mail : tfac@tfac.or.th

FOLLOW US
ON SOCIAL MEDIA **@tfac.family**
www.tfac.or.th